

Espurna n°97

Juny 2017

Butlletí informatiu

de Prevenció

d'Incendis

Forestals

GENERALITAT
VALENCIANA

Per

Unitat Tècnica UT-902

Servei de Prevenció d'Incendis Forestals

ÍNDIX

Claus del mes.....	2
Dades Estadístiques.....	6
Valors Acumulats	6
Comparació amb els valors mitjans.....	7
Evolució mensual: nombre.....	8
Evolució mensual: superfície afectada.....	10
Anàlisi de les causes	12
Relació completa d'incendis en el període	13
Notícies i Divulgació.....	14
Incendi rellevants.....	14
Formació del voluntariat ambiental.....	15

Foto portada: Unitat de Vigilància amb Motobomba V-520 realitzant actuació sobre la pelussa del xop, com a mesura de prevenció per evitar incendis en aquest tipus de zones. Font: Pla de Vigilància

Per a qualsevol aclariment o suggeriment contactar amb: unidadtecnica902@gva.es

CLAUS DEL MES¹

El mes de juny de 2017 ha estat **molt càlid** a la Comunitat VALÈNCIANA. La temperatura mitjana ha estat de 23,3, que és **2,4°C més alta** que la de la climatologia de referència (20,9).

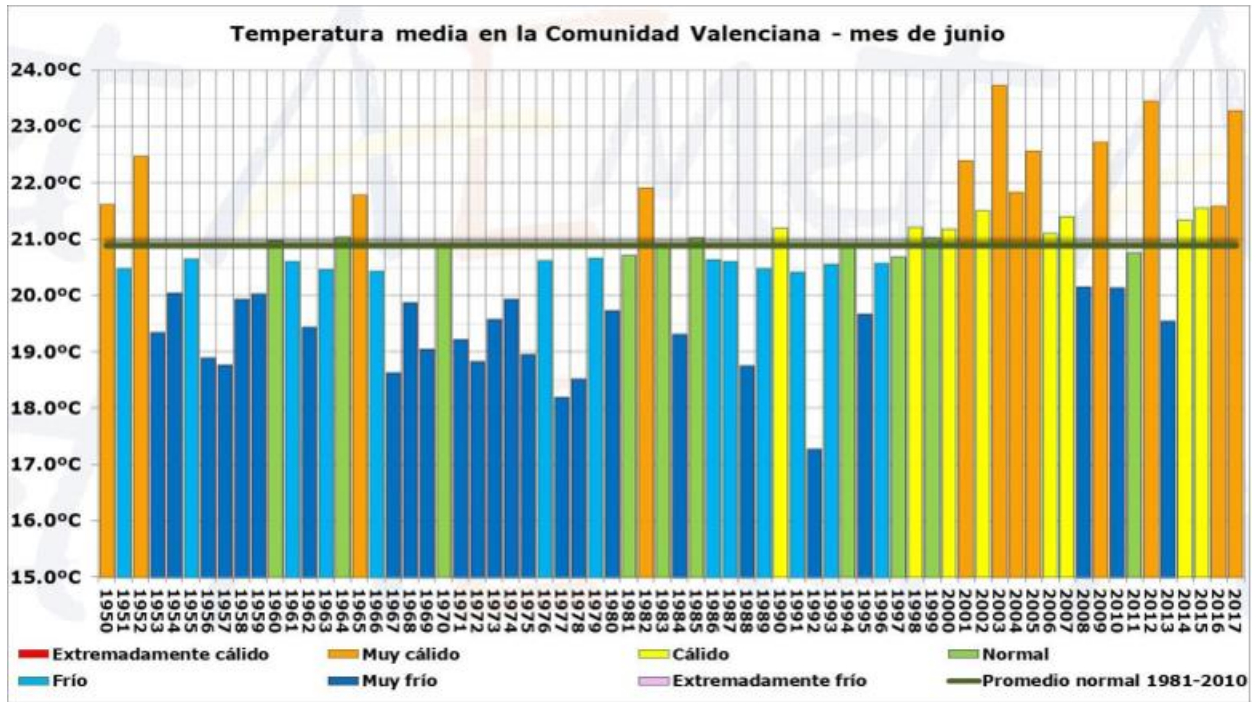

Figura 1. Temperatura mitjana dels mesos de juny a la Comunitat VALÈNCIANA, en contrast amb la mitjana de la sèrie.

En la gràfica d'evolució diària de la temperatura de la pàgina següent, queda reflectit com des del dia 8 i fins al 29, les temperatures han estat uns 3°C per sobre de la mitjana climàtica, amb el bruscat descens tèrmic els dos últims dies del mes, i les temperatures relativament fresques de la primera setmana. La característica més notable del mes, per tant, ha estat el persistent calor associat a l'estabilitat atmosfèrica que s'ha prolongat durant 3 setmanes. Aquesta estabilitat va afavorir el desenvolupament del típic règim de brises litorals que han refrescat una mica el territori a la franja litoral i prelitoral.

Els dies més càlids del mes van ser el 17, el 22 i el 23. Aquests dies es van superar els 40°C en localitats de l'interior i prelitoral de València: Barxeta, 41.0°C el dia 17; Xàtiva, 40.6°C el dia 17; Jalance, 40.3°C el dia 23. Tot i els valors tan alts a l'interior de València de forma persistent durant quasi 3 setmanes, no es va registrar un gran pic de calor amb temperatures superiors a 42°C com va passar per exemple en 2003 o 2012. El 2012 es van arribar a registrar els dies 28 i 29 de juny, fins 44°C a Vallada, 43 °C a Sumacàrcer, Antella, Barxeta i Xàtiva, i més de 42°C en moltes altres localitats de la Ribera Alta, la Costera i la Vall d'Albaida.

¹ La informació sobre meteorologia, excepte indicació expressa, prové d'AEMET

A partir del dia 27 el vent va girar a ponent, les temperatures van començar a baixar de forma notable a l'interior, però van ascendir al litoral, fins que finalment el descens es va generalitzar a tot el territori el dia 29.

Les condicions meteorològiques dels dies de ponent de final de mes, sobretot el 27 i 28, amb ratxes de vent d'entre 60 km/h 70 km/h, i humitat molt baixa, inferior al 20% (es va arribar a registrar una humitat relativa del 8% a Xàtiva, 9% a l'aeroport de Manises, el 11% a Fontanars, 14% a Lliria, 15% a València i 16% a Segorbe el dia 27), van afavorir la propagació de l'incendi de Gàtova que es va declarar el dia 28.

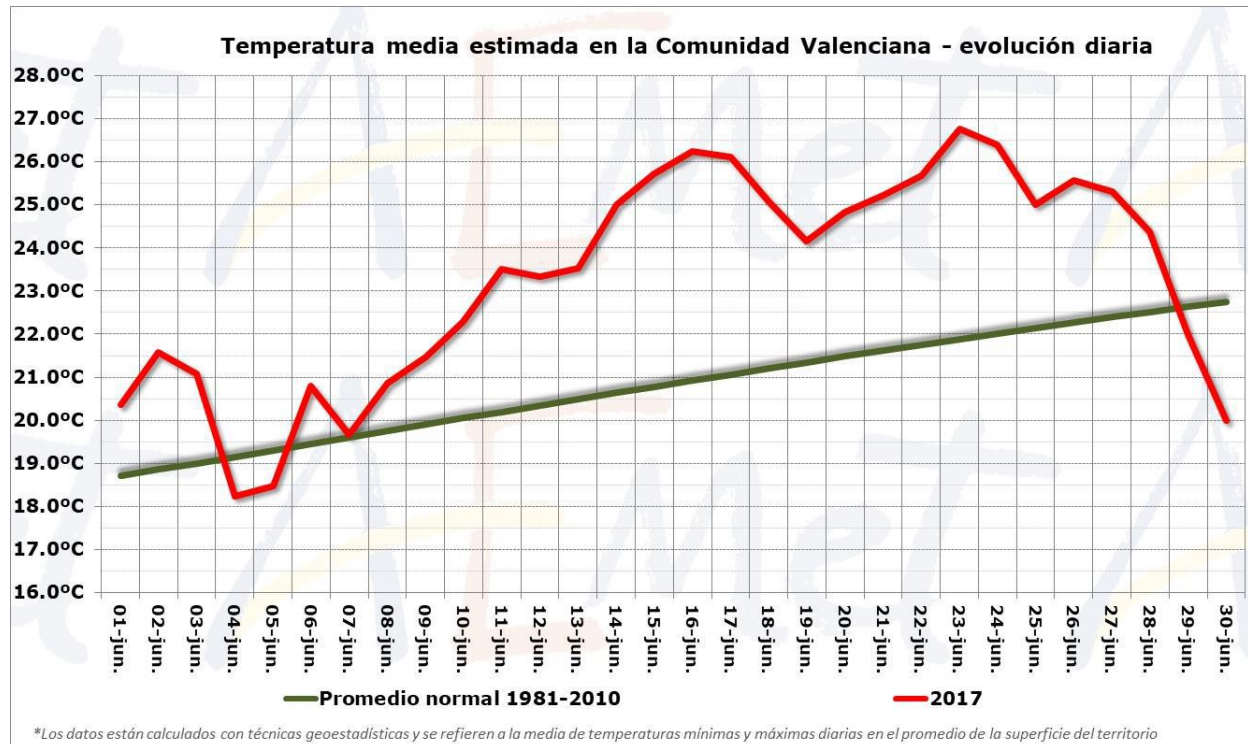

Figura 2. Evolució diària de la temperatura durant el mes de juny a la Comunitat VALÈNCIANA.

Pel que fa a la precipitació, la mitjana del mes, 22,8 l / m², és un 9% inferior que la de la mitjana climàtic del període 1981-2010 (25,1 l / m²), i qualifica el passat mes de juny com humit.

Pot semblar contradictori afirmar que la precipitació ha estat inferior a la mitjana i alhora qualificar al mes com a humit. Això succeeix de forma relativament freqüent en els mesos secs de l'estiu, i s'explica perquè són dos paràmetres estadístics diferents. Així, mentre l'anomalia de precipitació (desviació enfront de la MITJA climàtica) té com a referència la mitjana aritmètica de la sèrie de referència 1981-2010 (25.1 l/m²), el caràcter pluviomètric té com a referència la MITJANA de la sèrie de referència (13.9 l/m²).

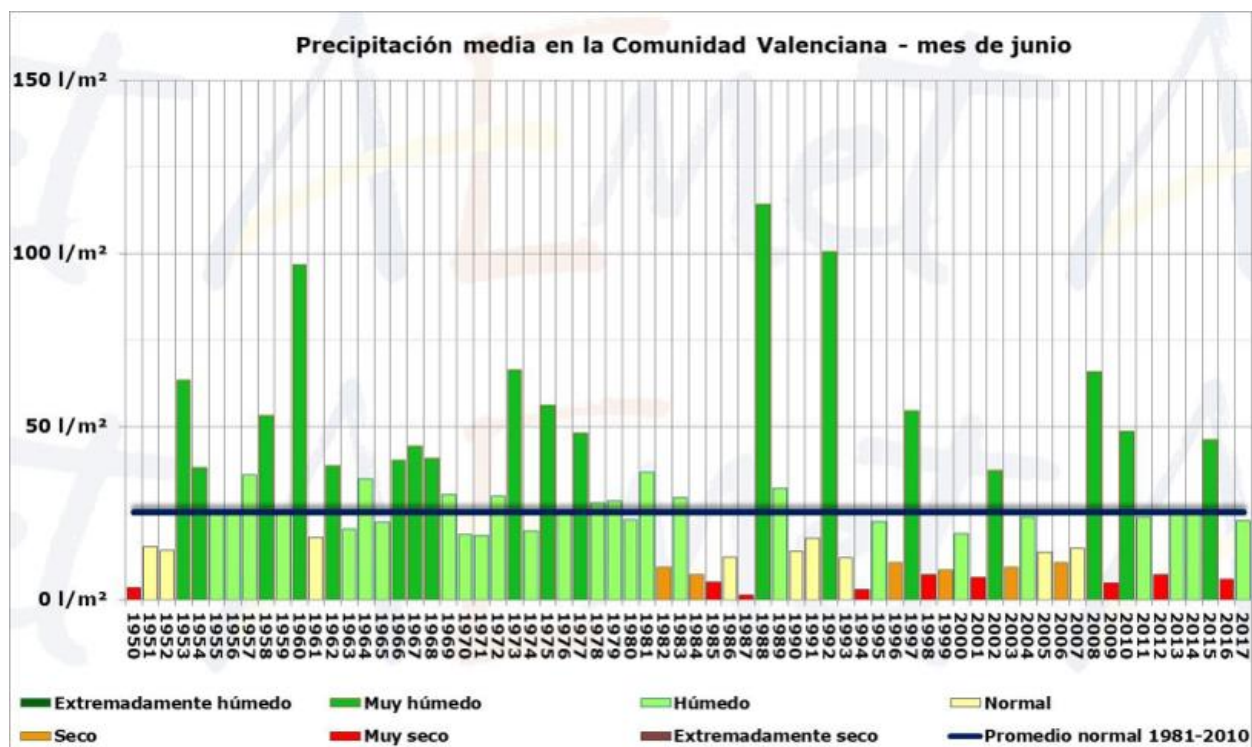

Figura 3. Precipitació mitjana a la Comunitat VALÈNCIANA per al mes de juny.

El 80% de la precipitació acumulada al mes, ho va fer en les tempestes dels dies 3 i 4, que van arribar a tenir intensitat forta a Ademuz, Polinyà, Carcaixent i Ontinyent, amb fins i tot intensitat molt forta a Xàbia, amb 34.6 l/m² acumulats el dia 4, dels quals 32.6 l/m² en menys d'una hora.

Els valors més alts de precipitació al mes de juny s'han registrat a l'interior nord de València: Ademús, 86.8 l/m²; Aras de los Olmos, 63.0 l/m²; Xelva, 52.3 l/m²; mentre que en àmplies zones del sud de la província d'Alacant, la precipitació al juny ha estat inferior a 1 l/m² o fins i tot nul·la: Crevillent, Petrer, Elx, 0.0 l/m²; Torrevella, Novelda, Aeroport d'Alacant/Elx, 0.2 l/m².

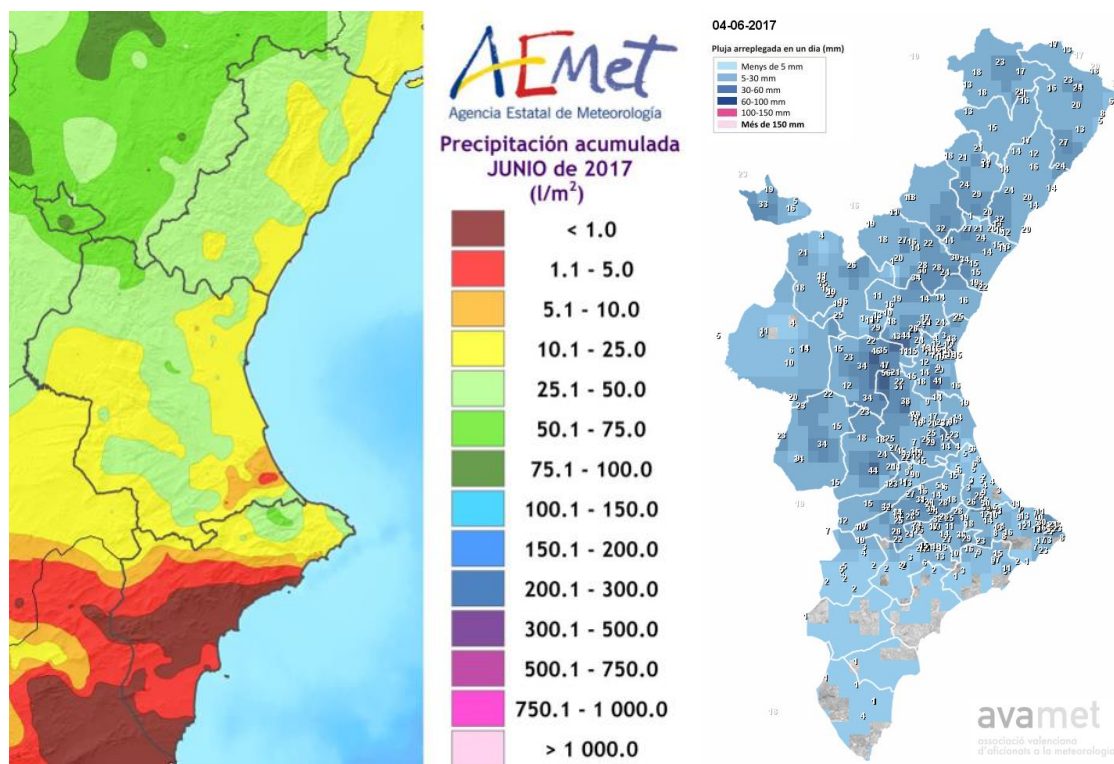

Figura 4. Precipitació acumulada en juny (AEMET) i plujes registrades el dia 04/06/2017 (AVAMET).

Pel que fa a incendis forestals, s'han comptabilitzat per al mes de juny un total de **42 incendis**, valor lleugerament inferior a la mitjana (45,5 incendis), amb una superfície forestal afectada de **1.195,82 ha** (valor molt per sota de la mitjana mensual, que està en 5.514,7 ha.²

² Les dades són provisionals. Qualsevol variació en el càmput es veurà reflectida en el següent número del butlletí.

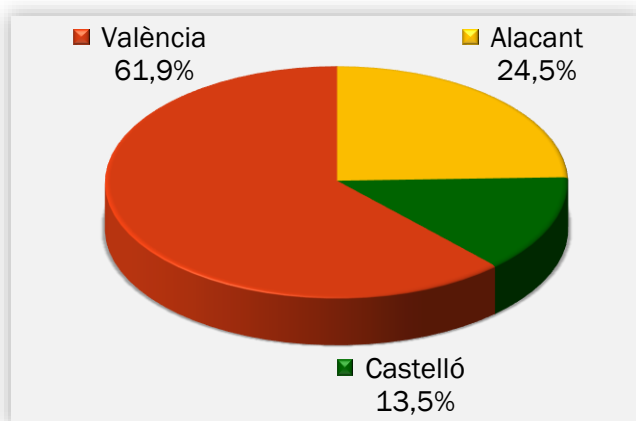
DADES ESTADÍSTIQUES

VALORS ACUMULATS

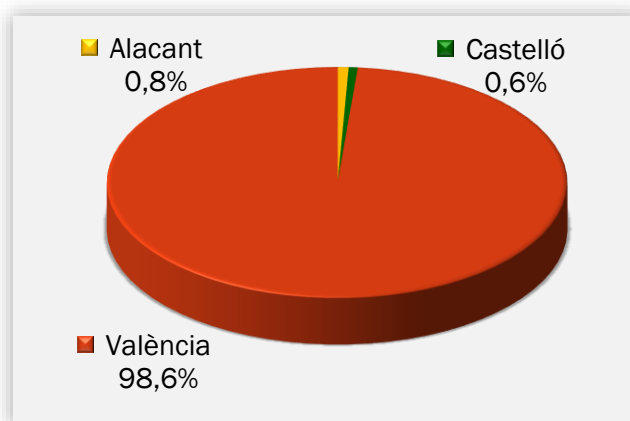
A la taula 1 i en els gràfics 1 i 2 es realitza un desglossament detallat del nombre d'incendis i la superfície afectada acumulada en l'any 2017 per províncies.

Província	Nombre	Superfície afectada Ha				
		Superfície rasa			Arbrada	Total
		Canyar	Altres rases	Total rasa		
Alicant	38	0,46	6,67	7,13	2,23	9,37
Castelló	21	1,00	2,82	3,82	4,01	7,82
València	96	4,35	675,43	679,78	530,48	1.210,26
Total	155	5,81	684,92	690,73	536,72	1.227,45

**Taula 1. Nombre d'incendis i superfície afectada per tipus i províncies.
Acumulat des de gener fins a juny de 2017**

Gràfic 1. Nombre d'incendis en percentatge

Gràfic 2. Superfície afectada en percentatge

La província més destacada pel que fa al nombre d'incendis i superfície afectada és la de València. Alacant és la segona província pel que fa al nombre d'incendis. Pel que fa a la superfície, destaca la província de València, a causa del incendi que va iniciar a Gàtova el passat 28 de juny, tot i que en la seva evolució va afectar majoritàriament a la província de Castelló.

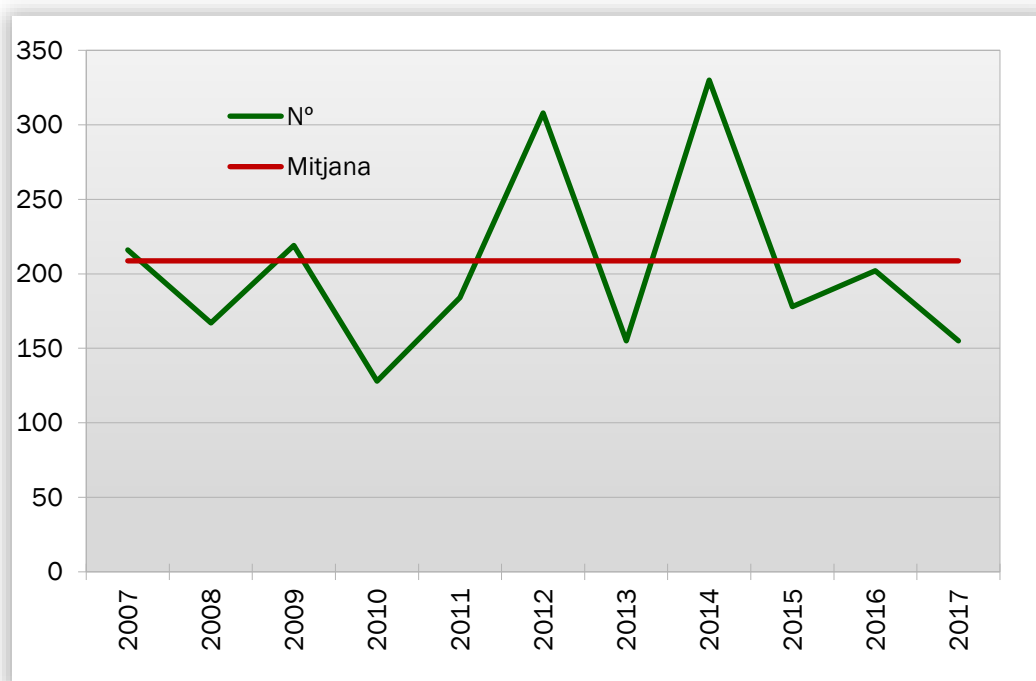
COMPARACIÓ AMB ELS VALORS MITJANS

Els valors acumulats a 30 de juny per a l'últim decenni es detallen a la Taula 2. En el que portem de 2017 s'han produït 155 incendis, valor per baix de la mitjana (209 incendis), amb una superfície afectada de 1.227,45ha, que també està molt per baix de la mitjana (6.467,27ha).

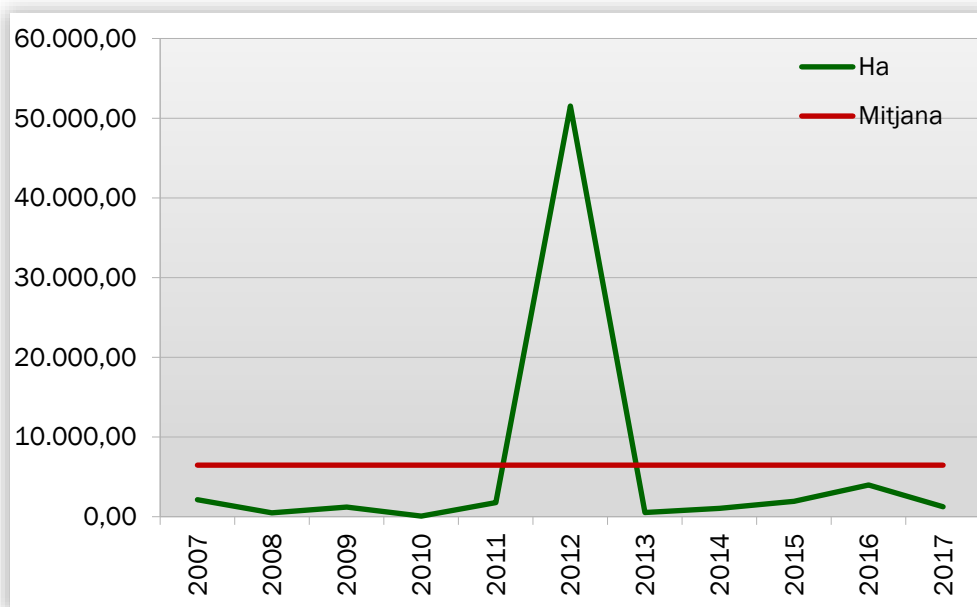
Any	Nº	Superfície
2007	216	2.138,73
2008	167	500,47
2009	219	1.190,86
2010	128	73,28
2011	184	1.758,54
2012	308	51.521,45
2013	155	535,50
2014	330	1.055,92
2015	178	1.929,27
2016	202	3.968,71
2017	155	1.227,45

Taula 2. Nombre i superfície acumulats en el mateix període analitzat

En els gràfics 3 i 4 es mostra l'evolució del nombre d'incendis i superfície afectada en el període d'estudi (gener-juny) en l'últim decenni, en comparació amb el valor mitjà.

Gràfic 3: Evolució nº d'incendis en comparació amb el valor mitjà

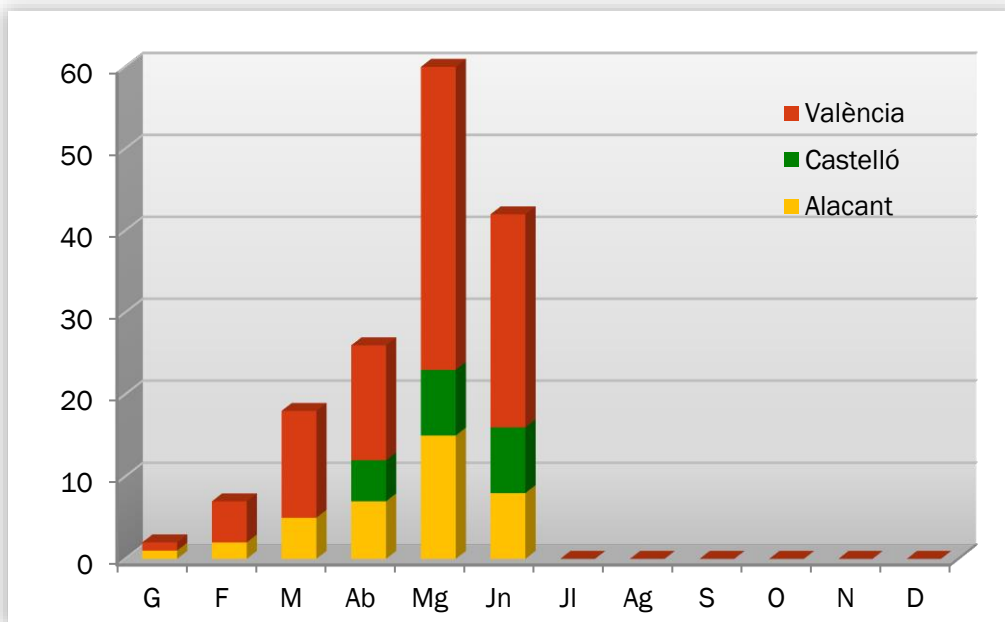
Gràfic 4: Evolució de la superfície afectada en comparació amb el valor mitjà

EVOLUCIÓ MENSUAL: NOMBRE

L'evolució mensual del nombre d'incendis es representa a través d'una taula numèrica en la qual es recullen els valors per a cada província, i el total de la Comunitat VALÈNCIANA (taula 3), juntament amb dos diferents representacions gràfiques, una de valors acumulats per províncies i una altra de comparació amb la mitjana dels últims 10 anys (gràfics 5 i 6).

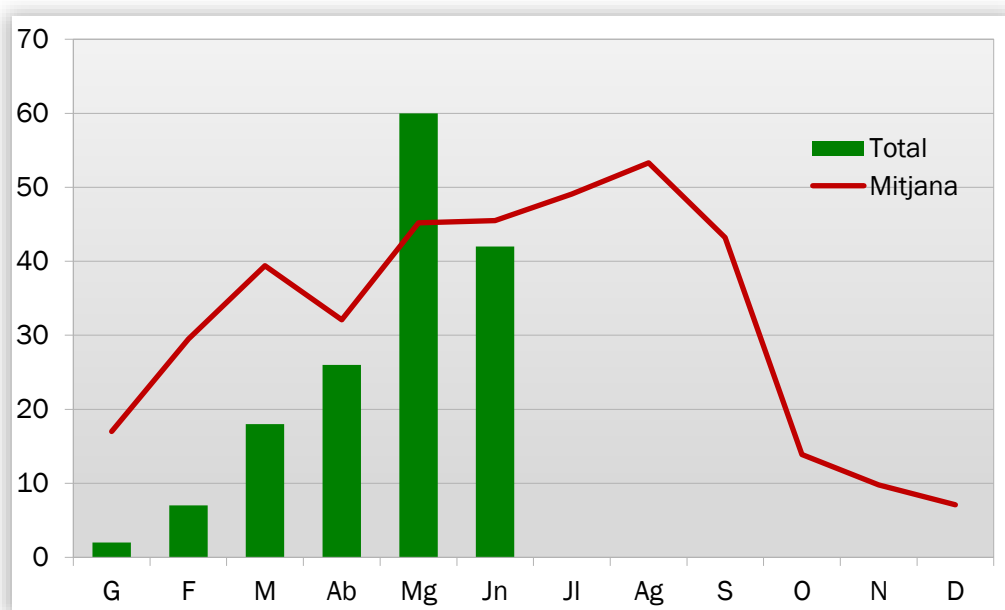
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1	0	1	2
Febrer	2	0	5	7
Març	5	0	13	18
Abril	7	5	14	26
Maig	15	8	37	60
Juny	8	8	26	42
Juliol	0	0	0	0
Agost	0	0	0	0
Setembre	0	0	0	0
Octubre	0	0	0	0
Novembre	0	0	0	0
Desembre	0	0	0	0
TOTAL	38	21	96	155

Taula 3. Evolució mensual del nombre d'incendis (2017)

Gràfic 5: Nombre d'incendis per mesos i províncies

Durant el mes de juny s'han registrat 26 incendis a la província de València, 8 a la d'Alacant i 8 a la de Castelló. En conjunt, el número d'incendis es molt similar a la mitjana de l'últim decenni (45,5 incendis).

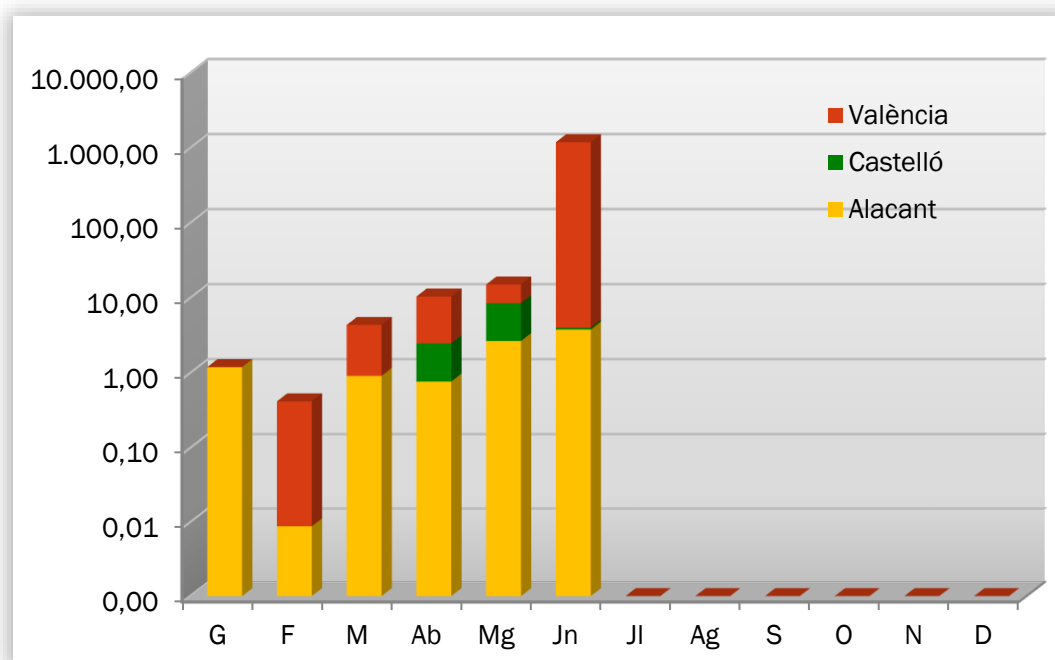
Gràfic 6: Nombre d'incendis per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

EVOLUCIÓ MENSUAL: SUPERFÍCIE AFECTADA

L'estudi de l'evolució mensual de la superfície afectada segueix una estructura similar a la ja descrita en l'apartat referit al nombre, si bé donades les grans diferències de valors, s'ha utilitzat una escala logarítmica (gràfic 7 i 8).

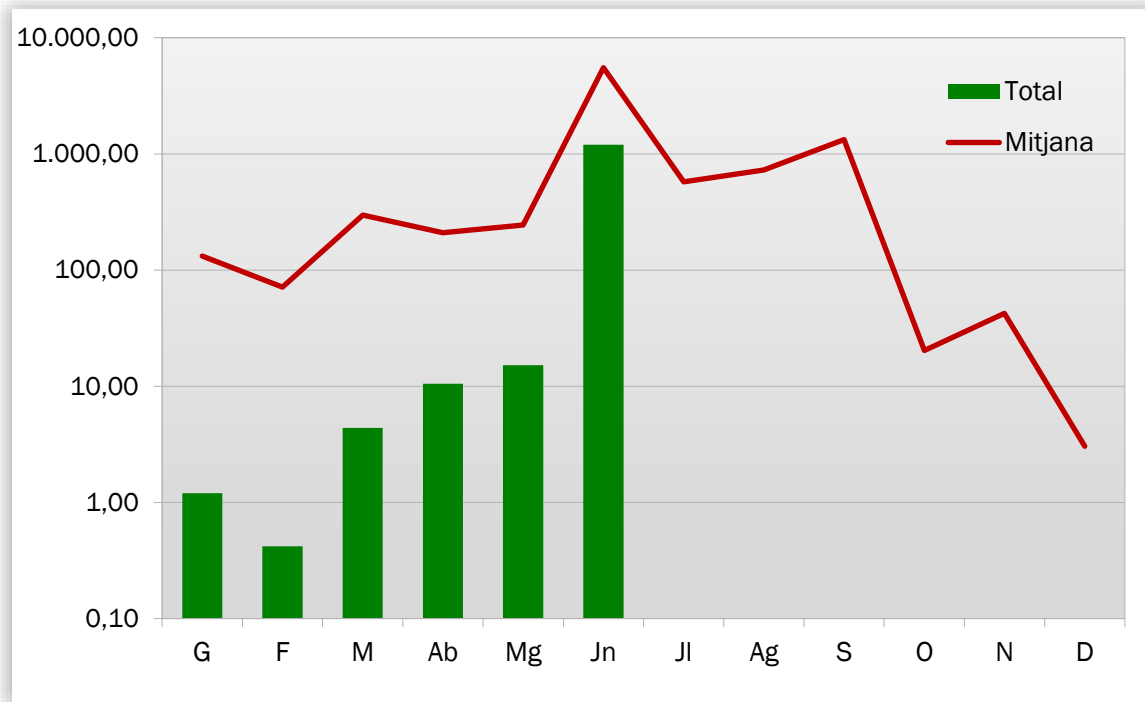
Mes	Alacant	Castelló	València	Total
Gener	1,20	0,00	0,00	1,20
Febrer	0,01	0,00	0,41	0,42
Març	0,92	0,00	3,46	4,38
Abril	0,77	1,72	7,99	10,48
Maig	2,67	5,86	6,61	15,15
Juny	3,80	0,24	1191,78	1195,82
Juliol	0,00	0,00	0,00	0,00
Agost	0,00	0,00	0,00	0,00
Setembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Octubre	0,00	0,00	0,00	0,00
Novembre	0,00	0,00	0,00	0,00
Desembre	0,00	0,00	0,00	0,00
TOTAL	9,37	7,82	1210,26	1227,45

Taula 4: Evolució mensual de la superfície afectada (2017)

Gràfic 7: Superfície afectada per mesos i províncies

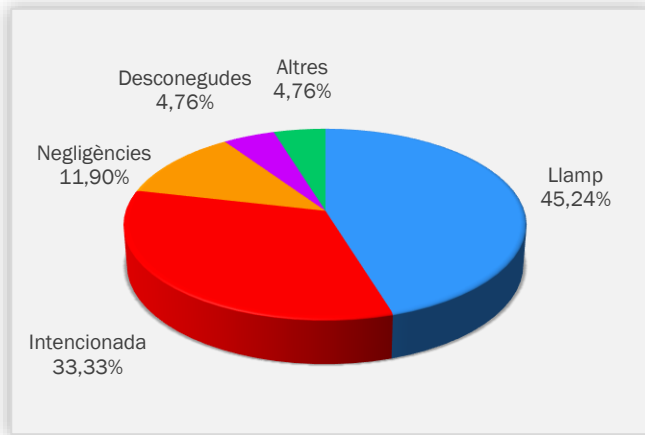
Durant el mes de juny de 2017 s'han vist afectades per incendis 1.195,82 ha de terreny forestal a tota la Comunitat VALÈNCIANA. Aquesta superfície està per baix de la mitjana de l'últim decenni (5.514,7 ha).

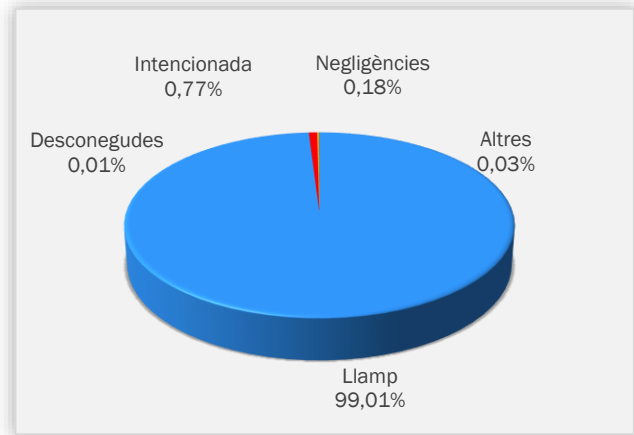
Gràfic 8: Superfície afectada per mesos, comparativa amb els valors mitjans de l'últim decenni

ANÀLISI DE LES CAUSES

L'estudi de les causes s'ha realitzat a partir dels percentatges en nombre i en superfície afectada, per al total de la Comunitat VALÈNCIANA, tant per al mes de juny com per l'acumulat del 2017.

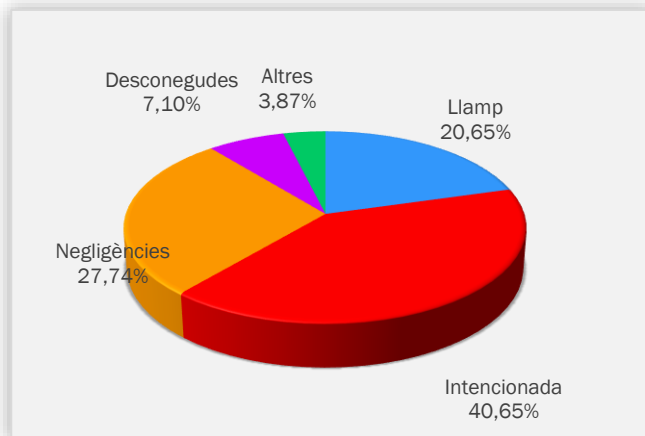

Gràfic 9: Comunitat VALÈNCIANA, % d'incendis ocorreguts per causa. Juny 2017

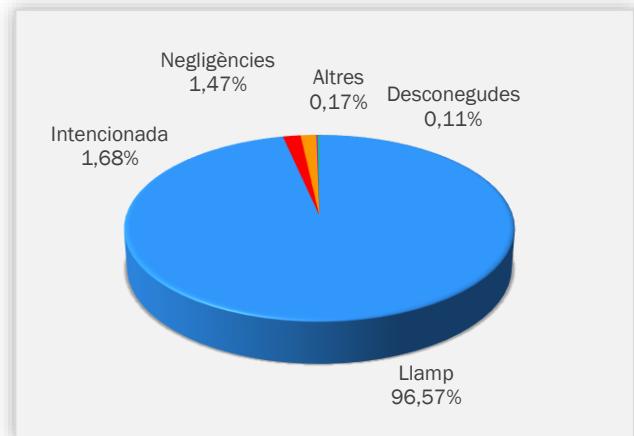

Gràfic 10: Comunitat VALÈNCIANA, % de superfície afectada per causa. Juny 2017

Al mes de juny s'han produït, en el conjunt de la Comunitat VALÈNCIANA, 14 incendis intencionats, 5 per negligències, 2 per causes desconegudes o en investigació, i 19 per llamps, la causa més nombrosa. Els incendis intencionats van afectar a 9,21 ha de terreny forestal, els causats per negligències a 2,20 ha, els de causa desconeguda a 0,08 ha, i els causats per raig a 1.184,01 ha.

Gràfic 11: Comunitat VALÈNCIANA, % d'incendis ocorreguts per causa. Acumulat 2017

Gràfic 12: Comunitat VALÈNCIANA, % de superfície afectada per causa. Acumulat 2017

RELACIÓ COMPLETA D'INCENDIS EN EL PERÍODE

Data	Municipi	Sup (ha)	Causa	Paratge	Província
01-jun-17	Cortes de Arenoso	0,0009	0	Mateva	CASTELLÓ
02-jun-17	Ayora	2,5000	0	Las Aguayas	VALÈNCIA
02-jun-17	Elda	0,0230	4	Bateig	ALACANT
03-jun-17	Villalonga	0,0300	1	Azud d'Encarròs	VALÈNCIA
04-jun-17	Villahermosa del Río	0,0001	0	Masía Calarizo	CASTELLÓ
04-jun-17	Cirat	0,0025	0	Alto de la Mojeta	CASTELLÓ
05-jun-17	Requena	0,0200	0	Finca Caballero	VALÈNCIA
09-jun-17	Torrevieja	0,0010	2	La Siesta- Chaparral	ALACANT
10-jun-17	Bolulla	1,0000	1	El Pinar	ALACANT
12-jun-17	Carlet	0,3500	1	Río Magro	VALÈNCIA
12-jun-17	L'Alcora/Alcora	0,1500	1	Urb. El Pantano Lago Azul	CASTELLÓ
15-jun-17	Villargordo del Cabriel	0,0010	0	Romeroso	VALÈNCIA
15-jun-17	Casas Altas	0,0020	0	Barranco Umbría Negra	VALÈNCIA
15-jun-17	Utiel	0,0010	0	Vegana	VALÈNCIA
15-jun-17	Tuéjar	0,0250	0	Covatilla	VALÈNCIA
15-jun-17	Villargordo del Cabriel	0,0010	0	Romeroso	VALÈNCIA
16-jun-17	Tuéjar	0,0030	0	Peña Carrasquilla	VALÈNCIA
17-jun-17	Utiel	0,0005	0	La Risca	VALÈNCIA
17-jun-17	Alberic	0,0300	1	Racó Montell	VALÈNCIA
17-jun-17	Llíber	0,3000	4	Collao	ALACANT
18-jun-17	Altea	0,0800	2	Montahut	ALACANT
18-jun-17	Orihuela	1,8900	2	Lo Cascante	ALACANT
20-jun-17	Benagéber	0,0050	0	Pico Franco	VALÈNCIA
20-jun-17	Pina de Montalgrao	0,0100	0	Corral de Esteban	CASTELLÓ
21-jun-17	Villafranca del Cid/Vilafranca	0,0010	0	Pla de l'Alt	CASTELLÓ
21-jun-17	Cullera	0,0300	1	Assud de la Marquesa	VALÈNCIA
21-jun-17	Puebla de Arenoso	0,0002	0	Pijer	CASTELLÓ

21-jun-17	Titaguas	0,0030	0	La Cebullosa	VALÈNCIA
23-jun-17	Barxeta	0,2000	2	El Tossal	VALÈNCIA
24-jun-17	La Pobla Llarga	0,1500	1	Monflorit	VALÈNCIA
26-jun-17	El Pinós/Pinoso	0,5000	1	Umbría del Pipi	ALACANT
26-jun-17	Calles	0,0030	0	Solana de Mañanejo	VALÈNCIA
27-jun-17	Benidorm	0,0030	3	Cementerio	ALACANT
28-jun-17	Alberic	0,1000	1	Arbolejas	VALÈNCIA
28-jun-17	Gátova	1181,4300	0	Chirivilla	VALÈNCIA
29-jun-17	L'Ènova	0,6900	1	Camí del Pi Ambrosio	VALÈNCIA
29-jun-17	Sueca	0,0800	3	El Ullal de Sants	VALÈNCIA
29-jun-17	Real de Gandía	1,0000	1	Racó de Ullets	VALÈNCIA
29-jun-17	Aielo de Rugat	5,0000	1	El Tossal	VALÈNCIA
29-jun-17	La Vall d'Uixó	0,0750	1	Almelerar	CASTELLÓ
30-jun-17	Llíria	0,0300	2	Tufaltábas	VALÈNCIA
30-jun-17	Sueca	0,1000	1	Malvinaret	VALÈNCIA

Codis de causes

(0) Llamp

(1) Intencionats

(2) Negligències

(3) Desconeguda/Investigació

(4) Altres

NOTÍCIES I DIVULGACIÓ

INCENDI RELLEVANTS

El dia 28 de juny de 2017 es va produir un incendi al municipi de Gátova, que va afectar un total de 1.181,43 ha forestals, i va afectar els municipis de Gátova, Altura i Segorbe. Aquest incendi, amb un gran potencial d'afecció sobre el Parc Natural de la Serra Calderona, es va iniciar a causa d'un llamp i va evolucionar sota unes condicions de vents de ponent amb elevades temperatures i baixes humitats, que van caracteritzar el seu comportament.

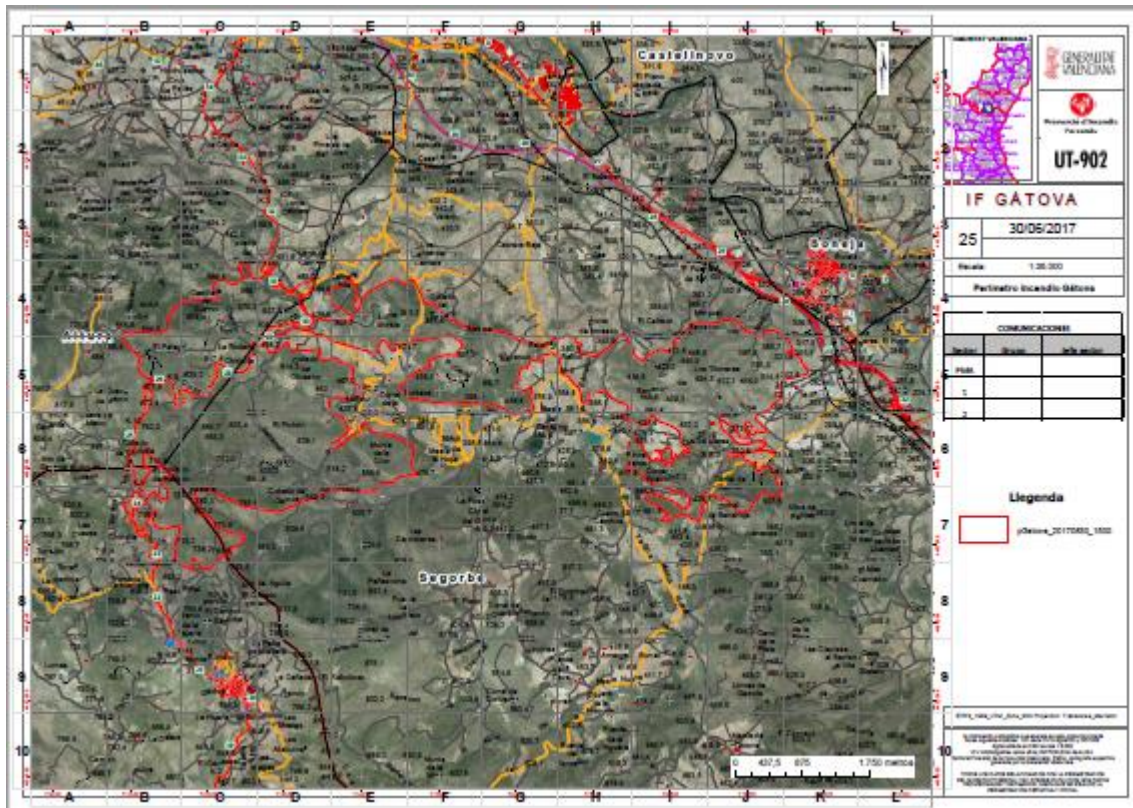

Figura 5. Permímetre final de l'Incendi Forestal de Gátova. Font: Unitat Tècnica 902

FORMACIÓ DEL VOLUNTARIAT AMBIENTAL

El passat 29 de juny va donar començament les jornades de formació a les Associacions de Voluntariat Ambiental adscrites al Pla de Vigilància Preventiva. Aquesta formació va adreçada a les persones que, desinteressadament, participen en els seus termes municipals a la vigilància i conservació dels paratges de la Comunitat Valenciana.

Fins a la data s'han format uns 100 voluntaris pertanyents a 14 associacions. La formació que se'ls ofereix, gira al voltant de les mesures de prevenció d'incendis forestals, comunicació amb l'usuari i maneig de comunicacions per emissor. Una vegada finalitzada la xarrada se'ls fa lliurament de les emissores i de la uniformitat.

Imatge 1. Grup de voluntaris uniformats de l'associació Voluntariat Mediambiental d'Ibi. Font: Equip de Formació de VAERSA